Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 243. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 17-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1955. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 243. VOL. LXII.

КАНДИДАТУРИ НА ПРЕЗИДЕНТА — ГОЛОВНА ПРОБЛЕМА ВНУТРІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ

БІЛИЙ ДІМ ЗАПЕРЕЧУЄ ВІСТКУ, ЩО АЙЗЕНГАВЕР ВЖЕ НАТЯКНУВ ПРО СВОЮ КАНДИДАТУРУ; РЕСПУБЛІКАНЦІ ЩЕ НЕ МАЮТЬ НІ ОДНОГО ЗГОЛОШЕНОГО КАНДИДАТА, А ДЕМОКРАТИ ВЖЕ МАЮТЬ ТРЬОХ: СТІВЕНСОНА, ЛАВШІ І КІФОВЕРА

Ґеттисбурґ, Па. — Тимчасовий Білий Дім в Ґеттисбурґу знову заперечує вістку, про те, що Президент вже нібито мав виявити свої пляни щодо кандидатури на президента в 1956 році. Ця вістка була такого змісту: Делеґати на правибори в стейті Ню Гемпшір мали дістати запевнення, що Айзенгавер не складе заяви про своє некандидування перед 13 березня 1956 року, це значить перед днем, коли в цьому стейті відбуваються правибори кандидатів на президента. Згідно з законом в Ню Гемпшір делеґати можуть голосувати не тільки на зголошених кандидатів, але і також і на можливих (потенціяльних) кандидатів. Секретар президента Айзенгавера Джеймс С. Гаґерті довідався про цю вістку 10:30 перед полуднем і заявив журналістам, що нічого про неї не знає, тому мусить дістати відомості від заінтересованих осіб. Годину пізніше Гаґерті заявив журналістам, що ця вістка могла появитися після того, як хтось міг розмовляти з бувшим губернатором стейту Ню Гемпшір — Шерманом Адамсом, який тепер є головним асистентом Президента. Швидкість відповіді Гаґерті свідчить про те, що Білий Дім ще й надалі не хоче виявити плянів Президента в справі його кандидатури. Працівники Білого Дому не хочуть складати жадних заяв про те, чи Айзенгавер буде кандидувати і коли він схоче виявити свої пляни. Вістка з Вашингтону, яку принесла „Ди Юнайтед Пресс", що нюгемпшірські делеґати можуть голосувати на Айзенгавера в правиборах, бо він не відкличе своєї кандидатури до 13 березня, мала б походити від „певного інформатора", який має бути „асистентом уряду". Але особистий секретар Айзенгавера Гаґерті заперечив це джерело, заявляючи, що він розмовляв про цю справу і з асистентом Айзенгавера, Шерманом Адамсом. Досі республіканці не знають, хто буде їхнім кандидатом на президента, а демократи вже мають аж трох кандидатів на це становище: Адлея Стівенсона, губернадора стейту Огайо Френка Лавші та сенатора Естеса Кіфовера. Два перші вже погодилися кандидувати, а сенатор Естес Кіфовер має офіційно 16 грудня дати свою згоду на кандидатуру. Між можливими демократичними кандидатами згадують і нюйоркського губернатора Аверелла Гарримана. Стівенсон заявив, що буде брати участь в правиборах в деяких більших стейтах, як Каліфорнія і Пенсилвенія. В Каліфорнії до змагань має ставати і сенатор Кіфовер.

Шеф армії передбачає на довгі роки „критичне становище" для ЗДА

Вашингтон. — Шеф штабу армії генерал Макєвелл Тейлор в радіовому інтерв. Америкен Бродкестінг Компані заявив, що З'єдинені Держави перебувають тепер в критичному становищі, і таке становище триватиме довгі роки. Генерал Тейлор сказав: „Мало людей в цій країні відчувають невідкладність вимог у справі державної оборони". Далі шеф штабу армії говорив про конечність збільшення військових резерв, бо армія не дістає стільки рекрутів, щоб можна було збільшити її резерви в такій мірі, як це передбачає закон. Армія мала б вишколювати 100,000 резервістів впродовж цього року, а до служби в резерві зголосилося тільки 4,400 рекрутів.

Сенатор Мансфілд називає закордонну політику „масовою інерцією"

Клермонт, Каліфорнія. — Демократичний сенатор із Монтани Майк Мансфілд у своїй промові в Помона каледжі сказав, що в дійсності Росія виграє холодну війну, бо закордонна політика уряду президента Айзенгавера „загрузла в масову інерцію," хоч був час, коли державний секретар Джан Фостер Доллес говорив про масову відплатну атаку проти комуністів. Сенатор Мансфілд — це впливовий член Сенатської Комісії Закордонних Справ. Сенатор казав, що політика уряду „бідна на думки" і не має прозідної думки. Мансфілд подорожував по Европі, Азії й Північній Африці, де знайшов „зловіщі тенденції".

Понад мільйон доз вакцини призначено для щеплення дітей

Вашингтон. — Служба Публічного Здоров'я дозволила розділити 1,028,853 дози вакцини д-ра Солка між публічні аґенції та торговельні станиці для щеплення проти дитячого паралічу дітей та вагітних матерів. Стейти й території ЗДА дістануть 1,012,563 дози, а Крайоза Фундація для Поборювання Дитячого Паралічу дістане 16,290 доз для здійснення програми безплатного щеплення дітей в школах. Досі, від квітня цього року, випродуковано 28,593,525 доз вакцини, яку Уряд Здоров'я визнав за безпечну до щеплення.

Платні працівники Комуністичної партії не мають права на соціяльне забезпечення

Вашингтон. — Департамент здоров'я, виховання і добродійности зарядив, що платні працівники Комуністичної партії ЗДА не мають права користати з соціяльного забезпечення. Це зарядження видав департамент здоров'я після того, коли один платний комуністичний працівник, що дійшов 65-го року життя, зголосив свої претенсії про соціяльне забезпечення. Департамент здоров'я заборонив виплачувати старечі пенсії службовцям комуністичної партії на тій основі, що цю партію та всі її відділи в цій країні визнано „аґенцією чужої держави." — Рішення в цій справі звучить так: „Служба для Комуністичної партії ЗДА — це служба для чужого уряду, і, як така, не вміщується в закон про соціяльне забезпечення". Комуністична партія ЗДА оскаржила це рішення до Найвищого Суду.

Совєти знову голосували проти прийняття Японії до ОН

Об'єднані Нації. — Втретє впродовж трьох днів Совєтський Союз голосував проти прийняття Японії до Об'єднаних Націй. Сталось це на засіданні Ради Безпеки в четвер 15 ц.м., коли американський делеґат Кебот Лодж, покликуючись на заяву самого совєтського делеґата Соболєва, що справа прийняття Японії може бути поладнана в наступному році, зголосив окремий конкретний внесок, що Рада Безпеки поручає прийняття Японії на сесії Генеральної Асамблеї в 1956 році. Соболєв знову голосував проти того внеску, зголосивши з свого боку внесок, щоб у 1956 році були прийняті одночасно Японія і Зовнішня Монголія. За американським внеском були всі члени Ради Безпеки проти одного совєтського, а за совєтським внеском голосував тільки один Соболєв, при чому всі інші — стрималися. А що для прийняття нового члена до ОН треба найменше 7 голосів у Раді Безпеки, то очевидно, внесок Соболєва перепав. У зв'язку з цим новим шантажем СССР, щоб за ціну допущення Японії примусити вільні країни прийняти до свого гурту совєтського сателіта Зовнішню Монголію, прийшло до гострої виміни слів поміж Ќеботом Лоджом і Соболєвом так, що голова Ради Безпеки Леслі Мунро перервав засідання. Англійський репрезентант Пірсон Діксон зголосив компромісовий внесок, що Рада Безпеки признає повні кваліфікації Японії для її членства в ОН і поручає прийняти її — без виразного означення часу, коли це має статися. Але Соболєв не хотів погодитись відразу навіть на таку резолюцію і зажадав відложення засідання Ради Безпеки до половини наступного тижня, мабуть, щоб дістати нові інструкції з Москви. Загальне число „вето", зголошених Совєтами в Раді Безпеки, зросло до куріозної цифри 77.

ВІЛЬНИЙ СВІТ СКРІПЛЮЄ СВОЮ ВІЙСЬКОВУ ОБОРОНУ

15 МІНІСТРІВ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ДЕРЖАВ НАТО СТВЕРДИЛИ ЗАГРОЗЛИВУ ВІЙСЬКОВУ Й ПОЛІТИЧНУ СИТУАЦІЮ. — ДОЛЛЕС ПРИЗНАВ, ЩО СОВЄТИ ВІДНОВИЛИ ХОЛОДНУ ВІЙНУ

Державний секретар Джан Фостер Доллес вітається перед нарадами Ради НАТО в Парижі з британським міністром закордонних справ Гаролдом МекМілленом. Відкриваючи ці наради, Доллес заявив, що Совєти відкрили нові фронти холодної війни на Середньому Сході і в Південній Азії.

Париж. — З'їзд 15-ти міністрів закордонних справ членів держав Організації Північно-Атлантійського Пакту — (НАТО), який відбувається в 15, 16 і 17 грудня ц. р. у Парижу, ствердив відразу у першому дні надзвичайно поважну міжнародну ситуацію, викликану одинаково великим ростом совєтської військової потуги, як і совєтською політичною аґресивною політикою. Державний секретар Дж. Ф. Доллєс, який репрезентує ЗДА разом із секретарем оборони Вилсоном і секретарем фінансів Гомфресом, виголосив на відкритті тієї конференції промову, в якій звернув увагу, що безпосередня небезпека, яка грозить з совєтського боку, є може не так військової, як радше політичної і економічної натури. Уряд З'єдинених Держав, заявив Доллес, має враження, що московський уряд не має заміру „повести безпосередньо акцію", себто розпочати війну. Бо Москва зрозуміла, що війна означає страхітливе знищення для всіх учасників. Однак Совєти — казав Доллес — повели ‚посередні погрози', намагаючись захопити в свої руки контролю джерел нафти й інших природних багацтв на Середньому Сході й у Південній Азії. Сучасну міжнародну ситуацію докладно розглянули міністри закордонних справ ЗДА, Англії і Франції на окремій своїй нараді, при чому стверджено знову повну одностайність їхніх поглядів. Вони проаналізували зокрема 1) ситуацію на Середньому Сході у зв'язку з продажом комуністичної зброї Єгиптові, 2) ізраїльсько-арабський конфлікт, 3) ситуацію у французьких посілостях у Північній Африці, — 4) совєтську політику у південній і східній Азії у світлі виступів Хрущова й Булґаніна в Індії і в Бірмі, 5) стан справи об'єднання Німеччини. Наради НАТО ведуться одночасно під військовим і політично-господарським аспектами. Згідно зі звідомленням Головної кватири НАТО ген. Ґрунтера, Совєти знаходяться тепер на шпилі своєї військової потуги, при чому вказується на два найяскравіші докази такої совєтської сили: недавній вибух водневої бомби на далекій совєтській півночі і приспішене будування в Совєтах таких далекопростірних бомбардувальників, які можуть у безперервному леті осягнути кожну державу, що належить до НАТО. Тому покладено натиск на конечність розбудови передусім летунства НАТО і радарної системи в Середній та Західній Европі. Тому, що малі держави, члени НАТО, скаржаться, що три західні держави не допускають їх до військових тайн, рішено скликати в лютому 1956 року військову конференцію для затіснення військової оборони всіх держав НАТО і втаємничення малих держав в нові роди зброї.

ЄГИПЕТ ГРОЗИТЬ ВІЙНОЮ ІЗРАЇЛЕВІ

Об'єднані Нації. — Єгипетський прем'єр Гамаль Абдель Нассер у радіотелеграфічній ноті на руки генерального секретаря ОН Гаммершилда заявив, що коли Ізраїль не припинить своїх воєнних аґресивних акцій, то Єгипет відповість на них війною. Єгипет уважає, що останній напад частин реґулярної ізраїльської армії на артилерійські прикордонні позиції на території Сирії, при чому згинуло коло 50 сирійських вояків, це акт воєнної аґресії, про чому Єгипет пригадує також попередні такі зорганізовані ізраїльські військові акти. Єгипетський прем'єр покликався на військово - політичний союз Єгипту з Сирією, який, мовляв, обов'язує Єгипет поспішити з військовою допомогою Сирії, коли її атакує Ізраїль. Таку саму заяву єгипетський прем'єр склав усно перед амбасадорами ЗДА і Англії в Каїро, а потім поінформував про це амбасадора СССР. В західніх колах підкреслюють з признанням, що заява єгипетського прем'єра прийшла щойно в 4 дні після наїзду ізраїльського війська на Сирію і що єгипетське військо стрималось дотепер від усякої відплатної акції. Єгипетський прем'єр довго конферував із головним командантом єгипетської армії, генералом Абдель Гакім Амером. Нота єгипетського прем'єра наспіла до Ню Йорку, до Об'єднаних Націй, саме напередодні нарад Ради Безпеки, скликаної на п'ятницю 16 грудня ц. р. для обміркування скарги Сирії на останній наїзд Ізраїлю. Тому, що на Заході панує назагал строго неґативний погляд на останній виступ Ізраїлю супроти Сирії, то Рада Безпеки мабуть осудить Ізраїль. Цей останній заявив готовість звернути Сирії всіх забраних полонених у виміні за ізраїльських полонених, що їх має Сирія.

В Афганістані зустрічали Хрущова і Булґаніна холодно а то й вороже

Кабул. — Закінчуючи свою поїздку по південній Азії, — Хрущов та Булґанін прибули дня 15-го грудня до столиці Афганістану Кабул, де вони не тільки застали сніг і морози, але зазнали досить холодної зустрічі з боку офіційних кіл і ворожого прийняття з боку населення. У зв'язку з приїздом появилися навіть надписи: „Совєти, забирайтеся додому!" На летовищі вітав совєтських достойників тільки прем'єр Афганістану Сардар Мохаммед Дауд. Цікавих бачити совєтських гостей було мало. Прапори вивішено тільки на державних будівлях і преса повідомила про зустріч Хрущова і Булґаніна щойно в дні їх приїзду. Траси, що нею везено совєтських гостей, стерегли пильно кордони поліції та війська. Приймали їх досить холодно тому, бо афганістанський уряд, який хотів би встановити ближчі взаємини з Москвою, боїться водночас посилити цим протисовєтські настрої серед населення, яка здавна ставиться дуже вороже до московського імперіялізму. Хрущова і Булґаніна приймав увечері окремим бенкетом король Мохаммед Загір Шах.

Відгук прийняття 16 держав до ОН у різних країнах

Об'єднані Нації. — У різних країнах світу різно прийнято вістку про історичне засідання Об'єднаних Націй в середу 14 грудня, на якому прийнято 16 нових членів. Здебільша запанувала радість і вдоволення в політичних колах країн, що їх прийнято. Це торкається передусім Італії, якої уряд знайшов в постанові ОН скріплення своєї позиції супроти комуністичної опозиції. Ще в більшій мірі правильність своєї політики підкреслюють еспанські часописи, вірні режимові ген. Франка. Вони пригадують попереднє строго неґативне наставлення Об'єднаних Націй, які навіть рекомендували своїм членам зірвати дипломатичні взаємини з Еспанією генерала Франка та прийняли були резолюцію проти сучасного еспанського режиму. Тому прийняття Еспанії до ОН є великим політичним успіхом режиму генерала Франка. Зате наприклад ірляндський парлямент зареаґував дуже холодно на повідомлення прем'єром про факт прийняття Ірляндії до ОН: мовляв, це повинно було статися багато раніше. Петиція Ірляндії від понад 9-ти років лежала в Об'єднаних Націях, заблокована совєтським „вето". Всі арабські країни дуже вдоволені прийняттям до ОН Ємену. Також австрійці дуже горді, що впродовж одного останнього року вони дістали не тільки державну суверенність, але й членство в Об'єднаних Націях.

Еспанія проти демократії в Північній Африці

Мадрид. — Еспанський диктатор генерал Франко заявив, що він не введе демократичної системи до еспанської частини Марокко, коли це остання дістане широку автономію. Він пояснив своє становище переконанням, що введення демократичного устрою правління в еспанському Марокко мало б для тієї країни дуже погані наслідки, бо викликало б таку боротьбу різних політичних партій, яка загрозила б існуванню навіть марокканського султанату. Франко не сказав ближче, коли він думає, що Марокко дістане повну незалежність, але заявив, що Еспанія надасть своїй частині Марокко ту незалежність тільки тоді, коли буде переконана, що Марокко вже дозріло до стану державности.

Пропонують карати батьків за злочини дітей

Олбані, Н. И. — Тимчасова Комісія в Справах Молоді рекомендує Стейтовій Леґіслятурі прийняти закон, за яким можна було б карати батьків за злочини, що їх поповнили їхні діти. Згідно з запропонованим законопроєктом, суди мали б право карати батьків 250-доляровою гривною, 30-денною тюрмою або, в окремих випадках, одночасно обома карами. Крім цього, Комісія пропонує ще такі заходи для боротьби зі злочинністю серед малолітніх: 1. Організувати постійну п'ятичленну комісію, яка мала б займатися цією справою. 2. Збільшити заходи в тому напрямку, щоб не допускати до вживання наркотиків. 3. Дозволити, щоб молодь у віці 15-16 років могла частинно працювати. 4. Поширити закон, щоб молоді люди у віці 19-20 років не були плямовані як злочинці, а могли стати на чесний шлях.

Перегонового коня „Нашуа" продано за 1,251,200 долярів

Ню Йорк. — Славного із перемог в американських кінських перегонах коня „Нашуа" продано на ліцитації за 1,151,200 долярів. Це найвища ціна, одержана досі за перегонового коня. „Нашуа" має три роки і він здобув перемогу в 16 на всіх 20 змагань, в тому виграв сім нагород по 100,000 долярів в одному тільки 1955 році. В лютому 1956 року він братиме участь в кінських перегонах за 100,000 дол. нагороди в Маямі. Дотеперішнім власником коня „Нашуа" був відомий американський мільйонер Вільям Вудвард, Мол., що згинув, застрілений помилково власною жінкою, дня 30 жовтня ц. р. Купив „Нашуа" Леслі Кобс, другий, власник фарми Спендрифта в Лексинґтоні. Разом із „Нашуа" продано ще 61 коня із стаєн Вудварда. За всіх разом з „Нашуа" одержано суму 1,866,200 долярів.

В АМЕРИЦІ

● **Генеральний поштмайстер** Артур Е. Соммерфілд повідомляє, що в дні відзначення 250-х народин Бенджеміна Френкліна, 17 січня 1956 року, почнуть продавати трицентові поштові марки в честь цього славного американця.

● **В Ню Йорку** поліцисти зловили бандита, який вихопив у пані Ловлер на Третій авеню торбинку з 85-ма центами. Бандит мав при собі автоматичний ніж і пістолю — „страшак".

● **Республіканський сенатор** Прескотт Буш заявив, що не треба змушувати президента Айзенгавера, щоб він вже тепер виявив свою згоду кандидувати на президента. Це, сказав він, повинен Айзенгавер зробити тоді, коли сам схоче.

● **Д-р Дж. Вілліс Герст** ствердив, що провідник демократичної більшости в Сенаті Линдон Б. Джансон зовсім видужав із своєї серцевої недуги, на яку захворів був вліті цього року, але мусить на себе вважати і не перепрацьовуватися.

● **Уруґвайський** президент Луїс Б. Веррес захворів у Шикаґо і мусів від'їхати до шпиталю, де має кілька днів відпочило. Лікарі ствердили, що він перевтомився і потребує кількаденного відпочинку. Президен Айзенгавер із дружиною перес лав йому квіти.

● **Кажуть, буцімто президен** Айзенгавер назвав можливого демократичного кандидата на президента, губернатора Ню Йорку Аверелла Гарримана „Труманом із Парк авеню". Це сталося тому, що Гарриман гостро виступає проти республіканців, подібно як це робить Труман, який любить „давати бобу" своїм політичним противникам.

● **Канадійський Конґрес Професій і Праці** поінформував уряд, що члени цієї робітничої організації хочуть працювати тільки по 30 годин тижнево, щоб зменшити число безробітних. Ця організація нараховує 600,000 членів.

● **Число занедужань на дитячий параліч** в ЗДА зменшилося цього року на 25 відсотків і становить 29,000. Минулого року число занедужань на поліо становило 39,000.

● **Кілька китів** 20-стопової довжини привітали американський корабель „Ґлейсіер", який пливе до Антарктики досліджувати Південний бігун. Цей корабель вже переплив 60 ступінь південної ширини.

ПРЕДСТАВНИКИ НОВОПРИЙНЯТИХ ДЕРЖАВ В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ

Представники десяти з поміж усіх 16 новоприйнятих членів ОН (зліва): Курт Вальдгайм (Австрія), Антоніо де Люсена (Портуґалія), Хозе де Еріце (Еспанія), Хозе де Арсільза (еспанський амбасадор до ЗДА), Кордай Шарка (Угорщина) Альберіко Косарді (Італія), генеральний секретар ОН Даґ Гаммершилд, президент Генерального Зібрання ОН Хозе Маза (Чіле), Ендрю Кордіє (екзекутивний асистент ген. секретаря ОН), Джан Конвей (Ірляндія), Р. С. С. Груневарденк (Цейлон), Понг Кімні (Камбоджа), Иосиф Долє каль (Румунія), й Урет Суванкавонг (Ляос).

В СВІТІ

● **Коли данський журналіст,** Генрік Бонде-Гендріксен, перевізши щасливо автом колишнього шефа західньо-німецької служби безпеки д-ра Отто Йона зі Східнього до Західнього Берліну, зупинився на хвилину біля берлінської колюмни Перемоги, Йонові потекли сльози по обличчі: „Як чудово, що минулась та примара!" — сказав він. Йон твердить, що ніхто з його приятелів не вірив у його добровільну втечу до большевиків.

● **Саїд ель Муфті,** прем'єр Йорданії, обурився пропозицією шефа англійського імперіяльного штабу, генерала Темплера, який приїхав у відвідини до Йорданії, — щоб поширити існуючий англо - йорданський союз і щоб Йорданія пристала до бльоку держав Баґдадського пакту (Англія, Туреччина, Ірак, Іран і Пакістан). На знак протесту він подався до димісії, а чотири міністри солідаризувались з ним. Король Гуссейн прийняв димісію і призначив прем'єром прихильника англійської пропозиції.

● **У Берліні американські військові** чинники заарештували двох американських вояків, які в підхмеленому стані побили минулого тижня прокомуністичного актора у Східньому Берліні і через те наробили американській владі клопоту: їх заарештувала східньо - німецька поліція, в їх справі велись переговори і совєтські військові чинники видали їх американцям.

● **Чотири мадярські робітники** збудували „танк", вкривши стіни звичайного вантажного авта сталевими плитами й обкрутивши колеса гусеницею. В цьому „танку" вони переїхали з великою швидкістю прикордонні застави, але одна міна вибухла під ним і відірвала одно колесо. Тоді під кулями мадярської сторожі вони вибігли з „танка", перепливли впівзамерзлу річку і ледве живі дістались на австрійську сторону.

● **Десятки тисяч етіопців** вийшли під проводом свого короля Гайле Селясіє привітати юґославського диктатора Тіта, який прибув до столиці Етіопії Аддіс Абеби з офіційними відвідинами. Тіто — перший европейський голова держави, що відвідує Етіопію.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВІ ЧЛЕНИ ОН

Минула середа, 14-го грудня, була справді історичним днем для Організації Об'єднаних Націй, яка саме в цей день збільшилася на 16 нових членів, у тому числі чотирьох совєтських сателітів. Прийняття нових членів було одною з несподіванок, від яких аж роїться в теперішній міжнародній політиці. Ще бо не цілком висохла фарба на друкованих у вівторок ввечері або в середу ранком газетах із великими заголовками про те, що совєтсько-західній компроміс щодо гуртового прийняття в члени ОН вільних і сателітних країн розбився об спротив національного Китаю і 17 спротивів Совєтського Союзу, як радіо та телевізія подали вістку, що совєтський представник змінив своє становище і відкликав свій спротив щодо 12 країн, залишаючи його тільки проти Японії, у відплату за те, що західні країни не зуміли переконати національно-китайського представника, щоб він не зголошував свого спротиву проти совєтської Монголії. Прийняті нові члени це: Австрія, Еспанія, Ірляндія, Італія, Йорданія, Камбоджа, Ляос, Лібія, Непаль, Портуґалія, Цейльон, Фінляндія і совєтські сателіти: Альбанія, Болгарія, Мадярщина і Румунія.

Прийняття нових членів до ОН, уперше від 1950-го року, коли прийнято Індонезію, це справді зрушення з мертвої точки в цьому відношенні. Потвердженням цього нехай послужить пригадка, що совєтський представник використовував своє великодержавне право вета: два рази проти Австрії, раз проти Камбоджі, три рази проти Цейльону, два рази проти Фінляндії, три рази проти Ірляндії, п'ять разів проти Італії, по разу проти Кореї, Ляосу, Непалю та В'єтнаму, по три рази проти Портуґалії і Йорданії, а загалом 74 рази.

Коли розглядати справу прийняття нових членів до ОН за останні роки, як частинно й минулі, то в ній повно суперечностей із основними принципами чартеру цієї організації, що походять виключно від одної і головної суперечности — від членства в ОН Совєтського Союзу. Всією своєю агресивною політикою, своєю практикою народовбивства та найжахливішою в історії людства рабовласницькою диктатурою Совєтський Союз, як режим і уряд, не має жадної кваліфікації на члена ОН на підставі їхнього чартеру, за винятком того, що має владу та диктаторську суверенність. Хитрістю і підступом при засновуванні ОН Совєтський Союз здобув собі і диктаторське право спротиву в Раді Безпеки ОН, і тим правом при кожній нагоді заперечує основні принципи ОН. Цим правом він довгий час бльокував від членства в ОН країни, які мають усі кваліфікації на членів, бо цією бльокадою намагався вишантажувати це членство в ОН для своїх сателітів, які — так само або ще й більше як Совєтський Союз — не відповідають кваліфікаціям членства в ОН. Подібно й тепер, допущенням совєтських сателітів *до ОН західні країни заперечили чартер цієї організації,* щоб заплатити за те, що Москва погодилась на признання цього чартеру у відношенні до вільних країн, які мають всі кваліфікації на членів ОН. І так постає парадокс, можливий тільки в теперішній ситуації світу.

До всіх цих парадоксальних проблем чи не найбільш правильно підходить Америка. Досі вона ще не скористала із свого права спротиву, яким так часто зловживає Совєтський Союз. У цій конкретній справі нових членів американський представник голосував проти або здержався від голосування відносно всіх сателітних кандидатів, але не скористав проти них із свого права спротиву в Раді Безпеки, вважаючи, що голосування відбувається на те, щоб перемогла більшість, а не диктат одного. Тим самим можна сказати, що сумління Америки чисте, якщо брати цей конкретний випадок сам по собі.

Проте, в досить незручне положення поставила Америку справа Японії. Совєтський спротив проти членства суверенної Японії в ОН був „відплатою" за національно-китайський спротив проти сателітної Монголії. Правда, американський представник казав запротоколувати совєтську заяву, що справа членства Японії буде позитивно вирішена на черговій сесії Генеральної Асамблеї в наступному році, але вже наперед заповідається, що за членство Японії Москва торгуватиме членство червоного Китаю, що з черги означало б акцію проти національно-китайського представника і нові труднощі та клопоти.

Поодинокі представники й промовці в ОН, висловлюючи свою опінію про „гуртове" прийняття нових членів, називали цю подію „історичною", „великим днем" і т. п. Вона справді історична, бо назавжди залишиться в історії, як характеристика того дивогляду нашої доби, в якій політику диктують і вирішують не справедливість та високі ідеали, але дивні компроміси та дивовижна гра волі з неволею, добра із злом, чести і справедливости з підлотою і злочином.

НАЙБІЛЬШ ПОТРЕБУЮЧІ

Протягом 44-ох років „Ню Йорк Таймс" щороку проголошує за два тижні перед Різдвом збірку на „сто найбільш потребуючих у Ню Йорку". На чотирьох великих сторінках цього передового органу світової преси появляється щороку короткий опис кожного з отих ста випадків, що підпали під категорію „найбільш потребуючих". Це сто оповідань „про нужду й відвагу, про заломання і надію". „Це правдиві історії про живих людей — про ваших сусідів, які без власної вини притолочені тягарем нещастя. Але це щось більше, як історії індивідуальних трагедій. Це — символи тієї пекучої потреби, що кличе за поміччю по всьому терені міста. Це також символи, як треба підходити до проблеми такої мізерії в цілому наступному році, якщо тільки ви, читачі цих рядків, подасте допоміжню руку". На терені Ню Йорку діє 7 великих допоміжних організацій Суспільної Опіки, які піклуються індивідуальними й родинними „справами" („кейсами"). І тому може виринути сумнів, як у місті з такою розгалуженою суспільною опікою і в державі з таким високим життьовим стандартом можуть взагалі існувати „найбільш потребуючі", узалежнені від жертвенности найширшого загалу. Редакція „НИТаймсу" відповідає на такі сумніви: „Фізичні потреби найбільш потребуючих знаходять загальне заспокоєння від публічних аґенцій: харчі, дах над головою, ліки. Але ж у світі є куди більші лиха, як брак отих речей — безнадійність, тінь, що впала на людську долю, душевний біль, гнітюча самотність. В наших часах, коли когось раптом ударить доля, часто трапляється, що під тим ударом розпадаються родини, — старі вузли приязни ламляться, — і нерідко буває, що людина, навіщена несподіваним нещастям, не може знайти сама себе й дати собі раду з проблемами, ізольована, оточена чужими їй людьми. Це не тільки загублені діти, які пізнали страхітливу самоту в перелюдненому місті, де всі поспішають. Це хворі батьки, які борються, щоб зберегти достатні заробітки для ведення дому. Це самотні матері, перевантажені журбою за підростаючих дітей. Це інваліди, замкнені у своїх темних кімнатах, без будь-кого, хто доміг би їм розв'язати їхні труднощі. Це раптом постарілі люди, які з утратою фізичної сили втратили силу свого духа і стоять розгублені в обличчі нових ситуацій, до яких вони незвикли ..."

Ні в одному з отих ста випадків „найбільш потребуючих" не подається прізвища, ні адреси. Але нікому й на думку не спаде сумніватись у правдивості поданої історії! Читачеві досить, що під кожним таким описом подана суспільно - харитативна аґенція, з архівів якої взято даний випадок. А коли прочитуєте одну за одною ці короткі історії людського горя, то знаєте, що не видумав їх ніякий повістяр: така безнадійна сірина б'є з отих коротких рядків, така безпросвітня пітьма, що їх створює не фантазія, а дійсне, жорстоке і тверде безпросвітнє людське життя.

Говориться там про малих дітей, які мандрують від розведеної матері до розведеного батька, аж поки з розбитою дитячою душею опиняться в притулку, де їм може дадуть ще порятунок якісь добрі — прибрані батьки ... Говориться про матір, що, маючи заледве 34 роки, заслабла і лікар відкрив у неї — пістряка. Після другої операції сказано їй, що недуга невиліковна, і вона знає, що помре, а має троє малих дітей ... Про молоду дівчину, яка, після смерти матері, маючи 13 років, піклується трьома меншими дітьми, але, очевидно, не могла дати собі ради, коли батько цілий день перебував поза домом на праці, — і дітей забрали до притулку, а батько від того моменту зник ... Про пару новоприбулих, обоє понад 60 років, з яких чоловік раптом помер, а вдова опинилась однісінька в чужонаціональному морі, в розпачі, що спаралізував решту її сил ... Про дитину, яка кілька тижнів провела у шпиталі, а вернувшись додому застала батьків — розсварених, і таку атмосферу дома, що після фізичної недуги народилась у неї душевна ... Про матір, яка працює ночами, щоб утримувати себе і підростаючу доньку, а тим часом донька, залишена сама на себе, впала жертвою великоміського трясовиння, і між матір'ю та донькою прийшло до розриву ... Про пару сліпих, які повінчались і в яких народилась дитина — теж від народження сліпа, що раптом поставило їх перед проблемою, над якою раніше вони не призадумувались ...

Щоб переповісти бодай в двох рядках кожну з цих ста глибоко трагічних історій, потрібно більше місця, аніж одна стаття. Смерть одного або обох батьків, чи недуга в родині — це найчастіші причини спершу матеріяльної журби, за якою невідступно приходять — перевантаження працею інших членів родини, осамітнення, суперечки, розпука, розлад. Раз-у-раз читаємо, що хтось у „найбільш потребуючій" родині душевно хворий, що когось забрали до шпиталю для умовохворих, чи хтось потребує лікування або опіки після виходу з такого закладу. З отих оповідань про сто „найбільш потребуючих" можемо також дізнатись про велетенську працю, яку ведуть американські суспільно - харитативні організації, що мають цілі штаби вишколених „соціяльних робітників", з яких кожний має у своєму віданні відповідну кількість „справ" — „кейсів" — піклується ними, ходить систематично по довірених йому домах і стає добрим опікунчим духом найбільш потребуючого. Вони мають також кадри хатніх допоміжних сил, що виконують в родині потребуючих всяку роботу, але водночас є і дорадниками й піклувальниками („гоммейкерс"), — інституція, виплекана в и с окорозвиненою суспільною опікою, яка в Америці становить вже окрему наукову й виховну галузь. І власне на всі ті потреби „*найбільш потребуючих*" американський часопис збирає гроші. Датки приходять не для окремих „найбільш потребуючих", а до спільного фонду, для всіх їх. Бо окремі випадки є тільки ілюстраціями, є — як ми навели цитату з коментаря того часопису — тільки „символами" людської нужди і людської жертвенности. І американці розуміють це. Вони не вибирають собі ніякої конкретної „справи" — „кейс" — під таким і таким числом, але, зворушені її описом, присилають гроші на всі разом „справи". „НИТаймс" пише: „В минулих роках читачі так жертвенно відгукнулись, що уможливили потрібну допомогу й сотням інших найбільш потребуючих, що їх не було в поданому списку одної сотні ..." За три дні, що минули від появи цьогорічного заклику, нюйоркські американці склали понад 140,000 долярів. У щоденних виказах поіменних пожертв бачите жертводавців, що внесли від 1 до 500 долярів. Великі меценати згаданих суспільно - харитативних організацій належать до окремої катеґорії жертводавців.

Маса рефлексій тиснеться під враженням лектури про тих „сто найбільш потребуючих" — рефлексій у зв'язку з потребуючими українцями. Добре було б, якби наш ЗУАДК запровадив у себе картотеку „найбільш потребуючих" і також щороку проголошував наймаркантніші приклади найбільш потребуючих, найяскравіші символи найбільшої нужди серед українців. Правда, коли на 8 мільйонів мешканців Ню Йорку знайшлось таких 100 найбільш потребуючих родин, то скільки тисяч є їх серед 20,000 українських залишенців в Европі і скільки таких найбільш потребуючих українців взагалі! Варто б про це подумати кожному знає саме тепер, у передріздвяний час.

ЯК У „ПРАВДІ", А ЯК НАСПРАВДІ

Мова про совєтський танкер „Туапсе", що його в червні 1954 року з вантажем авіяційної ґазоліни для червоного Китаю затримали й припровадили до одного з портів Формози націонал-китайські моряки.

За час, що минув від цієї події, московська „Правда", офіціоз комуністичної партії, не раз виступала з вимогами повернути танкер та його залогу, бодай без ґазоліни. Лютувала, погрожувала Чіянґ Кай-шекові всілякими карами. Потім раптом набрала в рот води і про цю прикру подію вже не згадувала. Аж оце 4-го грудня ц. р. знову подала голос в статті, яку написав з доброї волі чи неволі сам капітан танкеру „Туапсе" В. Калінін.

Починається стаття таким редакційним вступом: „До редакції „Правди" надходять листи читачів, які цікавляться долею залоги совєтського танкера „Туапсе", захопленого піратами Чіянґ Кай-шека. Як відомо, 29 совєтських моряків вернулися на батьківщину. Однак, решта залоги ще томиться в гоміндаківському полоні ..."

В героїчно - епічному стилі бувший капітан „Туапсе" В. Калінін описує, як плив собі совєтський танкер бурхливими хвилями океану, везучи для червоних китайців, які дуже люблять вечорами читати газети, „освєтітельний керосин". Раптом у нічній темряві появилися сильвети військових кораблів. Світловим сиґналом з одного із цих кораблів передано на „Туапсе" наказ: „Спинити машини! Капітанові з судновими документами прибути до нас! В разі непослуху відкриваємо вогонь!"

І отут починається геройство капітана Калініна та його залоги. „Пірати висадили на наш танкер — пише бувший капітан, — десантний загін числом коло 100 людей. Погрожуючи баґнетами й пістолями, гоміндаківці загнали команду танкера в червоний куток (знали, куди заганяти — В. С-ко) і почали загальний грабіж. Захопившись цією справою, вони забули, що над танкером повіває совєтський прапор. Гоміндаківський командир наказав його зняти". І тоді, „побачивши, що брудні руки хочуть торкнутися нашого священного прапора, моряки танкера прорвали ланцюг гоміндаківців і щільним перстенем оточили щоглу". Як там було далі капітан докладно не пише, але виходить, що любов совєтських моряків до „священного прапора" не була аж така велика, бо китайські моряки здерли його і кинули в воду.

Як твердить у своїй статті Калінін, він рішуче відмовився вести корабель до „піратського порту". Після багатьох невдалих спроб пірати самі урухомили машину (совєтська машина не хотіла урухомлюватись!) і повели в полон. Тоді залога оголосила голодівку. В порту морякам наказано вийти на берег, але, „міцно обнявшись, ми не рушили з місця". Націоналістичні китайці, мабуть, зрозумівши, що совєтська єдність нерозривна, вдалися до крайнього заходу. „На покладі появилися довгі залізні кліщі, якими гоміндаківці вхопили першим матроса Плаксіна, силкуючись вирвати з наших рядів; затріщали кості, і Плаксін, обливаючись кров'ю, упав на поклад ..." Отак одного по одному, як дентист хворі зуби, повитягали китайці кліщами „найбільш свідомих" матросів. Після того вже й решта пішла за ними на берег.

Капітан Калінін, очевидно, великої фантазії не має, а тому загальновідому практику, стосовану в НКВД у відношенні до в'язнів, приписує „гоміндаківцям". Отож, „гоміндаківські пірати" застосовували до совєтських полонених тортури: цілонічні переслухування, ізоляцію в „одиночних камерах", всілякого роду провокації, на цілий день давали лише шклянку води та малий кусник хліба і т. д. І все це для того, щоб „зламати волю совєтських моряків!" Нічого не добившись силою, рішили ... підкупити їх. „Ми знаємо, що ви комуніст, — сказав китайський ґенерал Калінінові, — і тому не будемо говорити про політику. Ось вам чистий аркуш паперу, напишіть, що ви хочете від нас, і все це ви матимете. Ми вам дамо сто тисяч долярів". — „Совєтську людину не можна підкупити!" — гордо відповів Калінін. І гірко посоромлений ґенерал замовк ... Також пробували підкупити механіка Безпалова, — йому обіцяли подару-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Степан Женецький

ЛЕМКИ В ПОЛЬЩІ ОРГАНІЗУЮТЬСЯ

Від часу закінчення другої світової війни та постання „людової", тобто комуністичної Польщі, до сліду якої червоні московські „географи" прилучили окраїни західньо - українських земель — Лемківщину, Холмщину й Підляшшя, про якесь організоване українське життя на тих землях досі не було жадних відомостей. Тільки з оповідань бійців УПА, що пробились на Захід, та з листів до рідних, що проживають за океаном, було відомо, що всіх українців з тих земель польська комуністична влада поголовно виселила й розселила по т. зв. „зємях одзисканих" — в західній Прусії та Шлезьку. Вирвані з рідних осель та розсіяні серед польського населення ці наші люди, хоч переживають важкі матеріяльні злидні, проте національно не розгубились, устоялись проти тиску польського комуністичного уряду, і тепер, по десяти роках, поволі приходять до голосу й починають о р г а нізуватися, хоч і невідомо хто та що за тією організацією криється.

Перші дають про себе чути українські лемки, ця найтвердіша порода українців, які протягом віків відбивали наступ польщини на західні окраїни нашої землі. Про початки організації лемків і взагалі українців, що залишилися під Польщею, довідуємося з газети „Карпатська Русь", що появляється в Йонкерсі, Н. Й. та не скриває своїх лівих симпатій. 4-го жовтня ц. р. газета надрукувала листа - кореспонденцію Миколи Спяка з Вроцлаву, колишнього німецького міста Бреслав, який подає такі інформації:

„Сьогодні, 19 жовтня, відбулося перше публічне народне зібрання наших лемків, які проживають у Вроцлаві й околиці. То були студенти, які взялися до цієї роботи за згодою Воєвідської Ради Народової. Всіх нас було зареєстровано 53 особи, в тому числі 7 дівчат. На зібрання прийшли і брали участь в дискусії містоголова Воєвідської Ради Народової і представники міністерства внутрішніх справ з Варшави. На зібранні наша молодь говорила досить відверто й критикувала дотеперішнє непристойне (неприличне) ставлення до нашого народу. Всі, які забирали слово в дискусії, домагалися від влади дозволу організувати свої народні хори, драматичні гуртки, комітети по цілому воєвідству й інше. Представники влади вислухали і після дискусії погодилися на те, що ця робота має відбуватися під назвою „Українське Товариство" і від імени українського народу. Наше зібрання поставило також вимогу заснувати газету для нашого народу в західній Польщі. Далі за згодою представників державної влади обрано комітет із 10 членів. В тому комітеті є дві дівчини ... Дня 25 жовтня наш комітет матиме перше засідання".

В тій самій газеті, з датою 25 листопада, надрукований другий лист-кореспонденція Миколи Спяка, в якому він подає дальші відомості про „Українське Товариство" у Вроцлаві. Він пише:

„ . . . В неділю, 6 листопада, ми зібралися в залі старого ратуша, на ринку і розпочали зібрання о год. 5 пополудні в присутності 200 людей, замешкалих у Вроцлаві, як і тих, що живуть в околиці й довідалися про наше зібрання. Між присутніми було майже по половині українців із Західньої Галичини і лемків. Предсідником для переведення зборів був прокуратор міста пан Трухан. Було відчитано реферат про значення соціялістичної революції в Росії, а потім слідувала мистецька програма у виконанні артистів польського радіо у Вроцлаві. Було кілька точок сольоспіву, танку і гумору. Пусля того всі ми забавлялися при добрій оркестрі до півночі. Молодь гуртом співала свої народні пісні і пізнавалась між собою, бо це перший раз ми мали таку свою забаву. Старші вели дискусію в справі дальшої організаційної роботи. Всі були тої думки, щоб організувати свій хор, а диригента, якщо не знайдемо між собою, власті нам приділять відповідного на те становище чоловіка, але він буде вчити того, що нам потрібне. Воєвідство дає нам одне місце платне для чоловіка, але наразі немає охочих на той пост. А після нового року в бюджеті на 1956 р. буде спеціяльна асиґнація і для нас, щоб ми могли розвивати свою організаційну й культурну діяльність ... Така робота, а особливо виступи артистів, музика і т. п., пов'язана з видатками, але витрати на перше наше масове зібрання покрили власті, а ми тільки забавилися весело, бо всі були дуже раді, що зійшлися разом по багатьох роках розлуки, і явно, спільно, весело, без страху, співали свої народні пісні...

Стільки подав про початки організації лемків у Польщі Микола Спяк у своїх двох листах - кореспонденціях до „Карпатської Руси". Про себе він пише, що тепер перебуває на відпустці у Варшаві, куди приїхав на відвідини своєї доньки й сина, які там працюють вже 4 роки, з чого виходить, що він уже людина старша. Хоч листи-кореспонденції Миколи Спяка друковані в „Карпатській Русі" язичієм, на яке, правдоподібно, перекладають їх редактори тої газети, однак в цих листах редакція залишила назву „Українське Товариство", „українці", хоч сама себе називає „Карпаторусская народная газета" та в інших статтях уживає слова „русский" замість український.

Ще цікаво відмітити, що як на перших, так і на других зборах у Вроцлаві були представники польських властей, а це більше дивне те, що польські власті не тільки дозволили, а навіть готові оплачувати організатора „Українського Товариства" і давати фінансові засоби для організації з бюджету воєвідства. Ця допомога польських властей тим дивніша, що досі можновладці комуністичної Польщі заявляли, що Польща є однонаціональною державою і в ній немає національних меншостей. Минулого року в тижневику „Правда", що виходить у Филаделфії і є органом „Общества Русских Братств в ЗДА", появилося домагання лемків, об'єднаних в цьому „Обществі", щоб Польща дозволила лемкам видавати свою газету. Польський уряд відповів їм через свого представника у Вашинґтоні, що в Польщі немає лемків, бо всі репатріювалися до СССР, отже тим самим немає для кого видавати лемківської газети.

Тепер, як бачимо з листів Миколи Спяка, це відношення польського уряду до українців змінилося, хоч усіх куліс і закуліс тієї зміни важко збагнути. Можна тільки здогадуватись, що ці зміни навряд чи відбуваються без згоди і апробати, якщо вже не з доручення того самого „старшого брата", що своїми „українізаційними" експериментами і провокаціями часто користувався тільки на те, щоб опісля причіпляти їм марку „буржуазного націоналізму" та випалювати його розпеченим залізом.

П'ЯТІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЗУАДК-у

(4)

Адв. Роман Смук цілком погоджується з важливістю заторкненої д-ром Галаном проблеми Суспільної Служби. В Америці ця справа належить до найважливіших ділянок суспільного життя ,про що може посвідчити хоч би факт, що існують окремі високі школи для працівників Суспільної Служби і з цих знань навіть признається докторські диплоaми. Науковий авторитет в цій праці дуже важливий. Навчання триває чотири роки і ці знання, а опісля теж праця, надаються головно для дівчат. Великим завданням ЗУАДКомітету, теж з увагою на теперішні та майбутні українські потреби, було б заохотити наших молодих людей для таких студій і такого вишколу. Це дуже важлива професія ,дуже благородна і корисна. Розбудова Суспільної Служби в рямках ЗУАДК могла б заохотити наших людей до таких студій і вже в ЗУАДК вони могли б відбувати свою практику.

Ред. Василь Мудрий признає, що ці проблеми є величезної ваги та значення і заслуговують на повну увагу. Проте, які пляни ми не укладали б, вони залишаться тільки на папері, якщо не буде засобів їх здійснити. Теперішня постава нашого громадянства не дає багато надій і не дозволяє на оптимізм у цьому відношенні. Тих 65,000 долярів, що їх склало наше суспільство на цілі ЗУАДК впродовж звітового часу, є рішучо замалі. Майбутня Управа ЗУАДК повинна мати ще на увазі та поробити всі можливі заходи, щоб збільшити цю рубрику в балянсі ЗУАДК. Одним із засобів для поліпшення цієї справи могла б бути краща нормалізація відносин та краща опінія для ЗУАДК. Це є теж загальною відповідальністю. Тепер все ще надходять на різні адреси листи від осіб і організацій з Европи, які намагаються послаблювати довір'я до ЗУАДК. Є багато засобів на те, щоб ці справи унормувати. Такі авторитетні европейські установи, як напр., ЦПУЕН, могли б звернутися з відповідним закликом до громадянства та дати відповідну оцінку праці ЗУАДК і проголосити її в пресі, зокрема на американському терені. Треба розгорнути більшу пропаґандивну активність в Америці, за посередництвом преси, як і живого слова. Активну участь у такій акції повинні б взяти зокрема члени майбутньої Дирекційної Ради.

Д-р М. Ценко думає, що вже для здійснення тих завдань, що про них згадували його передбесідники, треба великих зусиль і ресурсів. Нам, звичайно, треба в першу чергу розраховувати на власні сили і на них базувати наші пляни. Але не можна легковажити теж і місцевих, стейтових та федеральних американських ресурсів. Він знає багато конкретних фактів, хоч би з діяльности „Самопомочі" у Филаделфії. Відповідною інтервенцією та радою і порадою можна виклопотати для людей старечі пенсії чи міські або інші допомоги, з яких в Америці користає багато людей. Цю допомогову ділянку можна б дуже поважно розбудувати саме в рямках Суспільної Служби ЗУАДКомітету.

Звіт Верифікаційної Комісії

Голова перериває на хвилину дебати та дає голос для звіту Верифікаційній Комісії, що працювала в складі: д-ра Михайліва, дир. Поритка і п-ні Зейкан. За Комісію звітує її голова, д-р Михайлів, стверджуючи, що до участи у зборах зареєстровано 197 осіб, з того 122 особи з правом голосу. Делеґати заступають наші братські організації: Український Народний Союз, Український Робітничий Союз і „Народну Поміч", та суспільні організації, як ОДВУ, СУА, ООЧСУ, УЗХ та інші.

Продовження дискусії

П-ні О. Лотоцька говорить про Союз Українок Америки і його характер та про велику участь його членок у праці й акціях ЗУАДКомітету, поодинокі цілі і завдання якого покриваються з цілями та завданнями СУА. Це зокрема відноситься до таких ділянок Суспільної Служби, як дитячі садки та опіка над молоддю. Дискутантка згадує про деякі картини нужди і допомогових потреб, які вона бачила під час свого побуту в Европі і тому закликає всіх до ще більшої праці і головно до більшої жертвенности на цілі ЗУАДК.

П. Ліщинський вважає, що в цілій системі нашої жертвенности та наших акцій є поважна криза. Коли мова про жертвенність нашого громадянства, то ми, замість рости, падаємо. Нам треба шукати позитивного виходу з такої ситуації та запобігти такому загрозливому розвиткові. Звертає увагу на справу допомоги інвалідам, застерігаючись, що він сам не має до цієї допомоги жадних претенсій. Бувало, в Ріднім Краю, було багато охочих, що брали в руки пушки та стояли біля церков чи в інших місцях і збирали гроші на інвалідів і ці пожертви забезпечували для інвалідів бодай найконечнішу допомогу та опіку, яку оцінювано тим більше, що це була збірна допомога. Сьогодні про українських інвалідів можна б говорити, як про забуту частину українського суспільства, дармащо саме вони, інваліди, своїми грудьми і своєю кров'ю захищали нас і наш край. Ми дозволяємо собі на люксус існування безлічі організацій, але рівночасно забуваємо про найбільш суттєві речі. Дискутант признається, що колись він належав до тих, що нарікали на ЗУАДК та поборювали працю деяких його представників, але пізнавши цю організацію та її працю, він пізнав і свою помилку. Дискутант є за координацію допомогової акції в рямках ЗУАДКомітету і закликає делеґатів допомогти в цих завданнях та зорганізувати для праці в ЗУАДК весь наш громадський актив, зокрема молодь.

П. А. Батюк погоджується з твердженням попереднього дискутанта про загрозливий упадок жертвенности, причиною якого може бути або недолужність Управи, або брак зацікавлення збоку загалу. Він вважає, що саме ця друга причина викликала кризу у збіркових акціях. Її треба усунути, треба розбудити загал та його зацікавлення харитативними проблемами, треба скликати віча, бити на сполох у пресі. Дуже важлива проблема дитячих садків та виховання молоді. Не можна б сказати, що цими проблемами ніхто інший не інтересується, але всього ще далеко замало. Треба розмежувати функції, щоб поодинокі організації не повторювались у своїй праці, тільки доповнювались. Нам треба докласти всіх зусиль, щоб зберегти серце і душу нашого доросту для нашої спільноти. Друга і не менш важлива проблема, це опіка старшими та заслуженими, але беззасібними громадянами. Це є завдання Суспільної Служби і це великі завдання, які можна виконати тільки великими і спільними зусиллями. Тим часом дискутант уже чує поголоски про плян злучити пост голови ЗУАДК з постом екзекутивного директора. Він не думає, щоб того роду пляни причинились до пожвавлення праці ЗУАДК та збільшення пожертв на його цілі. До цих проблем треба ставитись дуже уважно і обережно. Він уважає, що було б корисніше, щоб уряд голови був в інших руках, бо це скріпить довір'я до організації, а з цим і збільшить пожертви на її цілі.

Роман Смаль-Стоцький, Президент НТШ

ЗЛОЖІТЬ ПОЖЕРТВУ НА НТШ З ВАШОГО ДОХОДОВОГО ПОДАТКУ!

В перших місяцях 1956 року знову треба буде заповняти формуляри федерального доходового податку. Кожний мешканець Америки, що в минулому (1955) році заробив більше ніж 600 долярів, обов'язаний подати фінансовим властям звіт із своїх доходів за минулий рік.

Америка — це країна, в якій не державна влада, а передусім суспільство і його ініціятива творять культурні цінності. Саме суспільство добровільними пожертвами по всіх містах утримує свої церкви, здебільша і свої школи, шпиталі, музеї, університети. Пожертвами самого суспільства могутні організації ведуть досліди над поліо, пістряком і серцевими недугами.

І вся американська нація глибоко свідома того, що її могутність та загальний поступ основані саме на цій самоініціятиві суспільности та на її жертвенності на громадські, культурні й наукові потреби. Тому закон дозволяє відраховувати від підстави доходового податку усі ті пожертви.

Не всі наші старші й молодші громадяни знають, що Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці теж користується тим привілеєм, наданим йому ще дня 16 листопада 1950 року Департаментом Скарбу у Вашинґтоні, а саме, що всяку пожертву на НТШ можна відрахувати від доходу, що підлягає оподаткуванню і тим самим можна значно зменшити свій доходовий податок. Американська влада дозволяє кожному відняти частину доходового податку та пожертвувати її для української науки, складаючи її Науковому Товариству ім. Шевченка.

Ось тому в імені Управи НТШ в Ню Йорку звертається до всіх наших патріотів з гарячим закликом: не забудьте скористати ще цього року з податкового привілею й вислати перед першим січня 1956 року Вашу **п о ж е р т в у** на НТШ!

Кожний з нас бачить і знає те, що створила тут в Америці ініціятива жидів, поляків, литовців і т. д. І ми маємо тепер нагоду своїми пожертвами розбудувати українську наукову працю, причинитися до пожвавлення видавничої діяльности випуском цінних наукових публікацій, переконати Америку про наші культурні й наукові цінності та про наш високий рівень зорганізованої спільноти. Від нас самих залежить, від нашої жертвенности, чи наша наука виповнить свої важливі завдання в нашій визвольній боротьбі, чи байдужість громади при гадючих підшептуваннях московських аґентур підірве українську науку у вільному світі.

Прикро мені відкрито сказати, що ще не всі громадяни ясно усвідомили собі всю ширину завдань української науки, та її вирішальне значення в нашій визвольній боротьбі.

Н а у к о в е Товариство ім. Шевченка, дорогі земляки, Ваша найстарша академія наук, просить Вас не забувати про нього.

Софія Парфанович

СМІХ

Дзвінок вирвав Степана Антоновича зі сну. Шукав спросоння капців та не міг найти, за стіною свистав чайник як скажений, хтось дзвонив уперто й нервово.

— Лист, спеціяльне доручення, пане!

Читав:

„Думав довго над дарунком для Вас: не легко догодити самітньому та ще й поетові. Тож вирішив сповнити Ваше задушевне бажання: даю Вам творчий вечір у Літературному Клюбі і запевнюю успіх."

Ваш Святий Миколай.

Дата 20 грудня.

***

Степан Антонович аж сіяв з радости. Творчий вечір! Цілий вечір і для себе самого! Впродовж трьох літ не міг добитися нічого крім якогось малого місточка в якійсь живій газеті, де міг заткати діру, та ще коли хтось не прийшов чи не приїхав, що мав виступати з чимосі блискучим. Чому? Чи був слабий поет, а його вірші нецікаві? Критика цього ніколи не писала про нього. Але місцеві обставини так якось складалися...

Тож тішився, бігав по хаті й обдумував, що читати.

— Як бачу, ви тішитеся — озвався голос поза його спиною На краєчку ліжка сидів листоноша й грався чорною рукавицею.

— Якже мені не тішитися Вкінці зможу розвинути перед публікою мій талант та показати, що мої поезії надаються не лиш до затикання дір.

— Чудовий дарунок, нема що й казати! — аж заходився сміхом листоноша. — На приклад дата: як вона вам подобається?

Аж тепер Степан Антонович наче б опритомнів: це ж сам Миколаївський день!

— ... Пише, що успіх запевнений — боронив несміло себе чи святого поет.

— Не йдіть! Висвищуть вас і висміють — говорив листоноша з шафи, граючись томом драматичних писань Миколи Куліша.

— Дарунок святого треба прийняти і вшанувати його волю...

— Ага, дарунок! — насміхався, шкрябаючи олівцем по шклі вікна. — Ви ліпше скажіть, що вам хочеться вилізти з оцієї печери й похвалитися нікому нецікавою писаниною.

— Ви нахаба! Врешті: усі, що пишуть, мають бажання, щоб їхні твори почув чи побачив світ.

— Ну, гарно, бажаю вам успіхів! — зареготався хтось і зник, наче б його не було.

На підлозі лежала чорна рукавиця.

У день Степан Антонович не находив собі спокою: вибирав вірші, відкладав і знову брав до рук, кожен вірш прочитував ще й ще раз, поправляв, скреслював, дописував. Потім читав голосно й із негодуванням мотав головою.

Свисток чайника чи може сміх листоноші руйнував йому нерви.

У ночі спав неспокійно і погані сни мучили його. Були повні гамору юрби, презирливого сміху і лайливих слів, що ними обкидали невдачного поета.

***

Степан Антонович читав. Дзвонив піснею понад полями, шумів чатиною вулиць, свистав сопілкою навздогін заходячому сонцю. Поночі підглядав у лісі коханців і наводив на них чари. Зник-ростанув у своїх творах і не чув, ні не бачив нікого. Його твори робили помітне враження на публіку, бо вона слухала з запертим віддихом, ніхто й не шорохнув.

Закінчив. Хвилину слухав стукоту свого серця. Нагло зродилася тривога й підступила до горла: зараз же свистітимуть, реготатися та лаяти його!

Несміливо підвів очі й обкинув ними залю.

Вула битком набита! Побожно заслухана публіка мабуть і не помітила, що автор скінчив читати. Щоб вигідніше було слухати, одні підперли голову рукою й сиділи в недбалій позі. Інші ж поклавши голову брат братові, чи сусідові на плече, простерли ноги й напівлежма наче мріяли під звуки музики слів.

Вони спали сном блаженним! Навіть два старші панове, що прийшли з обов'язку відкрити вечір, спали, поклавши голови на стіл. Що ж це сталося сьогодні?! Невже хтось завдав їм сон-зілля чи маківками напоїв?

Ні, це був здоровий сон задоволених громадян. Вчора було багато святомиколаївських забав, що протягнулися до білого ранку. А вже в приватних домах на ім'янинах бавились мало не до початку літературного вечора. Відомо: Миколів у нас багато.

Все ж вони прийшли, щоб виконати свій культурний обов'язок.

Не спав тільки один: він сидів у кутку й реготався на все горло, хоч безголосно.

Реготався, закриваючи рота чорною рукавицею.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою і радіом)

„КРИМ ПОВИНЕН СТАТИ ОБЛАСТЮ ТОНКОРУННОГО ВІВЧАРСТВА"

На цю тему пише в „Радянській Україні" проф. П. Лункевич. „Кримська область, — твердить він у своїй статті, має всі умовини для розведення овець, бо і в степу, і в Присивашші, і в гірських долинах овечі отари майже протягом цілого року можна тримати на пасовищах. Але загальний рівень вівчарства в цій області ще дуже низький. Досить сказати, що Крим ні кількістю худоби, ні продукцією вовни ще не досягнув довоєнного рівня. Продукція вовни після 1948 року навіть зменшилася і не перевищує 2,6 кілограма з вівці". Щоб піднести вівчарство в Криму, проф. Лункевич радить завезти сюди для розмноження тонкорунних овець з Нової Асканії — заповідника в степовій частині України. Грубововних овець, — пише він, — треба було вже давно замінити напівтонкорунними. В Криму вже є й так звана чорноголова порода овець. Завезені в 1946 році з Угорщини, вони добре призвичаїлися до умовин Криму і внаслідок схрещення з цигейськими баранами дали нову чорну породу. Проф. Лункевич вважає, що вівчарство має бути в Криму провідною галуззю сільського господарства.

У КАЗАХСТАНІ ЗОРАНО 17,460 ТИСЯЧ ГЕКТАРІВ ЦІЛИНИ

Московська „Правда" з 4-го жовтня ц. р. подає: „Нині в Казахській ССР створено 337 нових зернових радгоспів. 10-го липня завершено річний плян оранки цілинних і перелогових земель на площі 7 мільйонів гектарів. Колгоспи й радгоспи вирішили зорати понад плян ще 2 мільйони гектарів нових земель. До 1-го жовтня в Казахстані вже зорано цілини і твердих перелогів 8.960 тисяч гектарів. Від самого початку кампанії освоєння **ц і л и н н и х** земель втягнено в сільсько - господарський обіг 17.460 тисяч гектарів нових земель".

Це — офіційний звіт з переведеною кров'ю і потом лідсовєтської молоді каторжної праці в пустинях Середньої Азії.

СІРКА НА УКРАЇНІ

Член Академії Наук СССР Щербаков, що очолював геологічно - географічну експедицію на Колиму, подав в інтерв'ю кореспондентові „Ізвєстій", що в останні роки знайдено на Україні багаті зложища сірки. В яких саме районах знайдено сірку, в статті цього кореспондента не згадується. До речі, старий московський академік з захопленням розповідає про „прекрасні городи і багаті промислові райони" Колими, де сотні тисяч в'язнів совєтських концентраційних таборів видобувають для Москви золото і оливо.

ПОСТАВИЛИ ПАМ'ЯТНИК ІВАНОВІ ПІДДУБНОМУ

Як подають „Ізвєстія" з 20 листопада, в місті Єйську на Кубані поставлено пам'ятник-надгробник бувшому чемпіонові світу з боротьби (дужання) Іванові Піддубному, що свого часу захоплював глядачів силою своїх м'язів і високою майстерністю. Ще перед першою світовою війною бачили Івана Піддубного в Галичині, куди він приїздив з гостинними виступами. На пам'ятнику, встановленому над гробом цього визначного українського спортовця, вмонтовано в правому куті його портрет і вирізьблено в російській мові напис: „Русскому богатырю И. М. Поддубному, заслуженному мастеру спорта, чемпиону мира по борьбе. 1871-1949". І так після смерти зробили з українця Піддубного „русского богатиря".

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У статті І. Світа „Монгольські справи знов" в 242 числі „Свободи" через друкарську помилку подано: „Всі ці події описані в книзі Бессдовського „Звірі, люди та боги..." Має бути „Оссендовського" (польського письменника-подорожника, а не колишнього совєтського дипломата).

*З наших будні*в

ДЗВІН НА ТРИВОГУ

Вчора я мав цікаву розмову з паном директором Соломкою.

— Я — людина спокійна і зрівноважена, — заявив на вступі пан директор. — Як наші любі суніди виспівують на радіо про Львів і Коломию, то це мене ані трохи не хвилює. „Ти собе муф, а я собе здруф". Побачите ви цю Коломию, як своє вухо.

— Але ж на Коломиї, любий приятелю, не кінчається, вони пигинають собі „позигати" й наші коломийки! І народні пісні, і жартівливі!.. З одних роблять танґа, з других польки, з третіх фокстроти. „Верховино, світку ти наш" — „позигили". „Стоїть гора високая" — „позигили". „Ой, у полі криниченька" — „позигили". Та вже горт мене бере і досада розпирає, коли вони тягнуть з нас останню перину!

— Яку там перину, пане директоре? — питаю.

— Ну, та ж є в нас така жартівлива пісня: „Що я тому винна, що перина зимна" — і так далі. Споконвічна, сказати б, галицька народна пісня, популярна на весіллях, празниках та інших подібних оказіях. То вони її живцем перевернули на своє корито, зробили з неї гоп-польку і тепер панна Куява співає на радіо:

„Цо я тему вінна, цо пежина зімна, ой, дана-дана!"

— Добре, кажу, пане директоре, я віднотую цей черговий акт аґресії у „Свободі".

— З того, що ви „віднотуєте" — стільки користи, що кіт наплакав! Наші патріоти трохи понервуються, помахають пальцем в гоботі і далі слухатимуть своїх перевернених пісень на чужих програмах. Тут треба кричати ґвалт, дзвонити на тривогу!

— Ну, то що зробимо, пане директоре?.. Будемо їх скаржити за цю перину до Міжнародного Трибуналу?

— Ви мене, будь ласка, не вчіть, що робити, я маю свій власний плян! Тому, що вони тягнуть від нас наліво і направо та збагачують нашими піснями свій „стан посядання" — я не дивуюсь. Чому не брати, коли ніхто не боронить. Дурні були б, якби не брали. Але я вам голову даю, що це між нашими земляками мусить бути якийсь такий махер, що робить на тому бізнес: бере українські пісні, або мелодії, підфарбовує на польське і продає їм за песій гріш. І я вам клянусь словом чести, що я того лайдака пошукаю!

— Як пошукаєте, питаю, в який спосіб?

— Це моя справа! До побачення!

Бережіться ж тепер усі „махери" від перелицьовування українських перин, верховин і криниченьок! Пан директор Соломка перейняв тепер на себе ролю Шерлока Голмса.

Ікер

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ЯК У „ПРАВДІ", А ЯК НАСПРАВДІ

(Закінчення зі стор. 2).

вати фабрику... Грубі гроші пропонували матросові Фьодорову і багатьом іншим, але все дарма — вони були непідкупні. Що більше, механік Безпалов, дуже свідомий червоний механік, сказав: „Ні, пане, мене не купиш фабрикою. Ти знаєш, що я власник усіх фабрик Совєтського Союзу!"

Тим часом, пише Калінін, „по всій совєтській країні прокотилась хвиля гнівного обурення, і рішуча політика уряду привела до звільнення 29 моряків. Але, — скаржиться він, — решта наших товаришів все ще мучиться в полоні, бо гоміндаківська кліка та її американські опікуни не зреклися своєї піратської тактики..."

У листопадовому числі журналу „Огоньок", що виходить у Москві, появилась світлина бувшого капітана „Туапсе", зроблена на московському летовищі, куди його привезли з Формози. Вигляд у нього дуже сумний. Його обіймає жінка, на обличчі якої також відбивається гіркий смуток і... страх. Виглядає це не як зустріч, а як розлука. Можливо, що незабаром їм таки прийдеться знову розлучитись, бо на задньому пляні світлини виразно видно уніформованого енкаведиста, який холодним оком придивляється до безталанного капітана.

Все це — з совєтської преси. А тепер, як воно було насправді.

Авторові цих рядків привелося особисто розмовляти в Ню Йорку з групою моряків з „Туапсе", які звернулися були на Формозі до місцевої влади з просьбою признати їм право азилю. Це право їм признали, а пізніше старанням Світового Союзу Церков їх перевезено до Америки. Це — дев'ятеро молодих, від 18 до 24 років, веселих хлопців, бувших комсомольців, які з готовістю відповідали на всі питання кореспондентів. Двоє з них — Єременко і Рябенко — українці з Одещини, а один — росіянин, що закінчив українську школу і також добре говорить по-українськи. Ще двоє українців в групі 11 моряків „Туапсе" дожидають на Формозі дозволу приїхати до ЗДА.

Відійшовши в часі й просторі від совєтської дійсности, недавні члени залоги „Туапсе" легко скинули з себе комсомольську шкаралупу і не без гумору розповідають про своє моряцьке життя, про „червоний куток" на кораблі, де втокмачували їм у голови науку Маркса-Енґельса-Леніна, та про інші подібні речі. Один з отих, іронічно посміхаючись, сказав: „Два роки вчив я біографію Йосифа Вісаріоновича, а от тепер раптом усе забув. Знаю тільки, що був він — бандит". Другий розповідав кореспондентам про колгосп на Одещині, де поневіряються його батьки. У цьому селі він провів в 1954 році свою відпустку і чув тут від голови колгоспу про „бандерівців, які за самостійну Україну воюють". Ще розповідали хлопці про настрої серед українського народу після приходу до влади Маленкова, коли сподівалися політичних і економічних полегш. „Але все залишилось по-старому". Про розстріл Берії вони казали: „Це там у Кремлі за владу гризуться і один одного розстрілюють". Казали ще, що „в народі часто говорять про війну". Зрештою, багато нового годі було від них почути, бо совєтського моряка тримає комуністична влада майже в повній ізоляції від зовнішнього світу. Про цю розмову з „найсвіжішими неповоротцями" подала „Свобода" новинку 29 жовтня ц. р.

Щодо „піратів" Чіянґ Кай-шека, то про них бувші моряки „Туапсе" найкращої думки: чемні, делікатні й дисципліновані. Про одчайдушну боротьбу за честь „священного прапора" вони нічого не згадували, бо ніякої такої боротьби не було, а стаття капітана Калініна в „Правді" появилася лише цими днями і, звичайно, вони тоді ще прочитати її не могли. Диявольський винахід — кліщі, якими „пірати" розривали „нерозривну єдність совєтських моряків", також придумав уже в Москві, значно пізніше, якийсь совєтський винахідник. Ніяких долярів і фабрик, звичайно, нікому ніхто не пропонував, а щодо „тортурів", чи то пак відношення до совєтських моряків у полоні, то, властиво, воно й було спонукою до того, що хлопці вибрали свободу. Бо справді, відношення до них було надзвичайно добре і годували їх досхочу. Кожному дано було можливість вільно, без будь-якого натиску вертатися на „родіну" або залишатися на Формозі. Тоді вони ще навіть не мріяли попасти в Америку.

Із залоги „Туапсе", що мала 49 осіб, вернулося до Совєтського Союзу лише 29. Двадцять рішили не вертатись. Дев'ять з них вже в З'єдинених Державах, в Ню Йорку. Вони гуляють по Бродвею, бувають в кіні, в Централ-парку — всюди там, де їм заманеться. Бо вони, бувші раби червоної Москви, тепер вільні люди, які працею своїх рук хочуть будувати собі нове життя на вільній землі.

В. С-ко

● **Команда** Резерви Армії підвищила до ранґи майора 92-річного капітана д-ра Джеймса Р. Бріджеса з Кеговка, Мо. Він служить в лікарському відділі Корпусу Офіцерів Резерви від 1919 року, а лікарську професію виконує 66 років.

ПОДЯКА

З волі Божої я переніс тяжку і відповідальну операцію й тепер перебуваю на шляху до видужання.

Цією дорогою маю велику приємність скласти найсердечнішу ПОДЯКУ Лікареві-Українцеві, що тішиться скрізь великою любов'ю за чуйне ставлення до своїх пацієнтів, мойому безінтересовному рятівникові

Панові Докторові ЕМІЛІЄВІ ГАРАСИМОВІ

за надзвичайно вдало та по-мистецьки зроблену операцію й за повсякчасну дбайливу лікарську опіку в шпиталі й після того.

Панові Докторові Андрієві Сокальчукові за спрямовання мене своєчасно до шпиталю й за ретельну лікарську опіку в шпиталі й після того.

Панові Докторові В. Луї за дбайливу підготовку мене до операції, за участь в операції й за лікарську опіку в шпиталі.

ОДНОЧАСНО СЕРДЕЧНО ДЯКУЮ:

Високопреосвященішому Владиці-Митрополитові Іоанові за відвідування мене в шпиталі й дома і за уділення мені Архипастирського благословення;

Високопреподобному о. Деканові Митроф. Прот. Іванові Савчукові за уділення мені в шпиталі Тайни Св. Сповіді й Св. Причастя й за повсякденне відвідування мене разом з Високодостойною Його Дружиною в шпиталі й вдома;

о. Прот. Іванові Чумакові за духовну опіку моєї парафії під час моєї хвороби;

Високопреподобним оо. Собратам-Священикам і їх Високодостойним Дружинам за відвідування мене в шпиталі й вдома; Моїй Парафії Св. Покрови й сусідній Парафії Св. Володимира за спільні молитви в моїй інтенції;

Парафіяльній Раді, обом Сестрицтвам, Церковному Хорові Парафії Св. Покрови й всім численним Парафіянам і знайомим за відвідування мене в шпиталі й вдома, за надіслані картки, за подарунки квітами й іншими речами і за моральну підтримку в ці дні моєї дружини.

Нехай Господь Милосердний Обдарує Вас своєю Ласкою!

о. СТАХІЙ ШАДИНСЬКИЙ,
Настоятель Україн. Правосл.Церкви
Св. Покрови в Филаделфії

● РОЗШУКИ ●

Іван КРАВЕЦЬ, син Івана й Розалії зі села Коростенько, коло Хирова, пов. Добромиль, Галичина; пошукує братів і сестер Василя, Ілька, Гриця і сестер Федиию, Ганую і Юльку. Правдоподібно одружені, прізвищ по чоловікові не знаю. Також пошукую їх дітей. З давних адрес, відповіді нема, ані листи не повертаються!
JOHN KRAWEC
114 Smithsonian Street
Girard, Ohio — USA
Заграничні часописи прошу передрукувати.

Пошукую знайомого
ДМИТРА ДМИТРІВ
з села Якубів. — Моя адреса
JOHN HRYCYSZYN
1756 N. Sawyer Avenue
Chicago 47, Ill.

Пошукую Зенона БАНДУРУ з села Бенева, пов. Золочів, який виїхав до Канади. Прошу писати на адресу:
IVAN PITUSZEWSKI
120 Van Block Ave., Hartford, Conn. — USA
Канадійські часописи прошу про передрук.

Микола ПРОКОПЧУК, син Михайла шукає своїх Братів і Знайомих з села Олігриди, повіт Товмач, воєв. Станиславів, Зах Україна. Прошу писати на адресу: Nykola Prokopczuk, 727 N. Hoyne Ave., Chicago 22, Ill. Заграничні часописи прошу передрукувати.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу

„ХВОРОБА ЗА ВЛАСНІ ГРОШІ"

Відвідую часто свого брата і застаю його завжди поденервованим і поіритованим. В чому справа!? Чи може щось в шапі? Та в шапі своєю дорогою, але той „Шикаговскі Дзєннік"... Ти читав? Ні, ніколи не читаю, бо мені вистачають наші часописи.

А, то й зле, що не читаєш — бо нічого не знаєш. Та я, після прочитання кожного числа їх газети — ні їсти, ні спати... „Шляк би то трафив"!!

„Уяви собі їх нахабність: „Львуф од вскуф бил і сет польскі, вруціми до Львова", Бучач, Коломия, Сокаль, Луцьк, а навіть наше Монастирище — все польське! „Цуд под Грунвальдем", „Цуд под вротамі Кійова", „цуд под Веднєм", „цуд под Замосцєм", „цуд под Язловцем", „цуд над Віслов", „цуд под Варшавов і под Львовем" — „то вшисткό ми поляці"! Ну, чи то не є очевидна брехня?! Чому наші на це мовчать?

Ні, братіку, наші не мовчать, але ти не читаєш, а кормишся тільки польськими „цудами і буянями" і за свої власні гроші купуєш собі хворобу, та не можеш ні їсти, ні спати...

Але ти, братіку не читав, що одного разу помістив якийсь тверезий поляк в тому ж „Дзєннїку": (Це мені показав сам поляк) а саме: „Найвищий час подати польському народові правдиву історію і найвищий час перестати годувати нарід легендами, буйдами Заглобів, моцарствами і богатерствами та всякими цудами". Це ж є сором і ганьба, що польський нарід довідується бічними дорогами, про буйду польського короля, якого миші з'їли — про буйду, чи легенду „Золотих Ворот" у Києві, бо польський Болеслав Хоробрий ніколи в Києві не був... про цуда під Замосцєм чи Львовом, які гетьман Хмельницький не хотів і не думав здобувати, ані нищити, а взяв тільки скуп... про цуд під Грунвальдом, де українські і литовські полки розбили німців і побідили... про цуд під Віднем — де битву — побіду над турками вирішили запорізькі козаки... про цуд над Вислою — в якому завважила протиофензива Української Армії і повстання на Україні...

Про „богатерства" польських армій, які на протязі історії тільки із „Заглобівською бравурою" атакували і панічно завжди і всюди тікали...

А ви всі, братіки, — якщо хочете спокійно спати і не іритуватися через польські „буйди" про польське Монастирище (нє Кляшторжиска?!), — то не слухайте їхніх радіо-авдицій і не читайте їх „Дзєнніків", бо справді розхворієтеся... А беріть приклад з мене — я пренумерую „Свободу", одну канадійську й одну европейську (українську) і це мені вповні вистачає, щоб орієнтуватися про наше життя... А коли вже аж дуже любите леґенди і казки — то раджу читати (але заплатіть) нашу „Веселку".

Переконайтеся самі, що багато кращі є (і успокоюючі нерви) казки про „Богуту Багатиря", про „Івана та Волю" і „Яшка Страшка" — як ті польські „мрії стятої голови" про „наш Львув" і „Дзікє Поля".

П. Рибак

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

БАЙОН, Н. ДЖ. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 281, повідомляє членів місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в четвер, 22-го грудня, в залі У. Н. Дому 33-35 Вест 19. вул., о год. 8-ій веч. Кожний член повинен явитися. Є багато справ до полагодження, буде звіт управи, контр. комісії і вибір нової управи. — І. Довгань, предс; Я. Лаврів, кас.; Л. Бачинський, секр.

МИННЕАПОЛІС, МИН. — Відділ 345 повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 25. грудня в залі церкви св. Арх. Михаїла, 505 — 4-та стр., (Норт Іст), о год. 12:30 попол. Присутність дорослих (понад 18 р.) членів відділу є обов'язковою. 15 хв. після призначеного часу, збори будуть переведені при всякій кількости членів. — Управа.

МАЯМІ, ФЛА. — 368 Відділ ім. М. В. Лисенка в Маямі, повідомляє своїх членів, що річні загальні збори відбудуться в неділю, 25-го грудня, о год. 4-ій попол., в приміщенні Українсько-Американського Клюбу в Маямі під ч. 3938 N. W. 17th Ave. Присутність усіх членів обов'язкова. — В. Подубинський, предс.; Б. Остапюк, секр.; М. Демчина, кас.

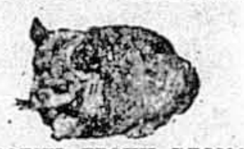

В третю річницю смерти
бл. п. М-ґра Тадея Ґавдяка
гімназійного професора з Дрогобича
відправиться
СЛУЖБА БОЖА
У ВІВТОРОК, ДНЯ 20-го, ГРУДНЯ 1955,
о год. 7:30 рано
в Грек.-Кат. Церкві св. Духа в Честер Па.,
про що Приятелів і Знайомих повідомляють:
МИХАЙЛИНА ҐАВДЯК — VIEIRA
ОКСАНА ҐАВДЯК

В НЕДІЛЮ, 18-го ГРУДНЯ 1955
по Службі Божій — о годині 12-ій
в каплиці Церкви св. Юра, 22 E. 7th St., New York City
відправиться
ПАНАХИДА
за спокій душ блаженної пам'яті
кн. ІВАНА ТОКАРЖЕВСЬКОГО-КАРАШЕВИЧА
— і —
кн. ОКСАНИ ТОКАРЖЕВСЬКОЇ-КАРАШЕВИЧ із ЛОТОЦЬКИХ
про що повідомляють Друзів і Знайомих
Шваґер і Брат БОРИС ЛОТОЦЬКИЙ Де ВЕЛІГОСТ

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

Посмертна Згадка

СТЕФАН ШКАПИ, член Б-ва св. Йосафата Відд. 217 УНСоюзу в Рачестер, Н. Й., помер 6-го листопада 1955 р. проживши 68 р. Покійний родився 1883 р. в селі Пуків, повіт Рогатин, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Катерину, 2 синів, 3 дочки, 12 внуків і 2 сестри. Похорон відбувся 9-го листопада з пох. заведення до Кат. Церкви св. Йосафата, відтак на цвинтар Голі Сепулкер при участи Родини, Членів і знайомих — В. Й. П.!

М. Макусій, рек. секр.